

Gemeente Brummen

AdviesNota

Afdeling: Bedrijfsvoering		Adviseur: Wim Gerritsen	Code: WG 535	OPENBAAR			
Medeadviseur(s): geen				Datum: 3 oktober 2012	Regnr.: BW12.0254/WG		
Portefeuille(s): Financien		Portefeuillehouder(s): J.A.C.M. Elbers		Paraaf manager: <i>MLVB</i>			
Onderwerp: Effecten september-circulaire Gemeentefonds				Budgetnummer in afdelingsplan: 682.050			
Procedure	Administratief	status	datum	Bestuurlijk	status¹	datum	Burgerparticipatie²
	☒ MT ☐ Ondernemingsraad ☐	t.k.n.		☒ B&W ☒ Gemeenteraad	t.b. t.k.n.		☒ 0: niet van toepassing ☐ 1: informeren ☐ 2: raadplegen ☐ 3: adviseren ☐ 4: coproduceren ☐ 5: meebeslissen
Besluiten om:							
<ol style="list-style-type: none"> De effecten voor de uitkeringsjaren 2010 t/m 2012 te betrekken bij het opstellen van de jaarstukken 2012; De effecten voor het uitkeringsjaar 2013 te betrekken bij het opstellen van de 1° bestuursrapportage 2013; De effecten voor de uitkeringsjaren na 2013 te betrekken bij het opstellen van de meerjarenbegroting 2014-2017. 							
GEMEENTESECRETARIS							
Datum:				Paraaf voor akkoord:			
COLLEGEBEHANDELING							
Dagmap d.d.:		Akkoord	Bespreken				
N.E. Joosten (burg)							
F.L.J. Bruning							
J.A.C.M. Elbers							
H. Beelen							
G.J. Verver-Drenth							
Status		☐ A-stuk	☐ B-stuk	Datum collegebesluit:			
				9 oktober 2012			
COLLEGEBSLUIT:							
<i>Conform advies</i>							
Gemeentesecretaris							

¹ t.k.n. = ter kennisname | t.a. = ter advisering | t.b. = ter besluitvorming² Argumentatie invullen bij kopje Communicatie en burgerparticipatie

Gemeente Brummen

Aan burgemeester en wethouders

Adviesnota

Reg.nr.: BW12.0254/WG

Portefeuille: Financien

Brummen, 3 oktober 2012

Onderwerp: Effecten september-circulaire Gemeentefonds

Inleiding

Op 18 september 2012 is door het rijk de septembercirculaire Gemeentefonds uitgebracht. De circulaire gaat in op de uitkeringsjaren 2010 t/m 2017. In dit advies wordt ingegaan op de voornaamste effecten voor onze gemeente. Deze zijn afgezet tegen de laatst bekende gegevens vanuit de junicirculaire, die zijn verwerkt in de 2^e Burap 2012 en de concept programmabegroting 2013-2016.

In de circulaire wordt aangegeven dat door de vorming van een nieuw Kabinet de ramingen voor 2013 en verder extra onzeker zijn, ook al omdat de economische vooruitzichten ook onzeker zijn. Wat dat betreft moet de junicirculaire van 2013 wat meer richting geven voor 2013 en de jaren daarna.

Argumenten

1.1 De gemeentelijke jaarstukken 2010 en 2011 zijn al vastgesteld

Omdat de boekjaren 2010 en 2011 al zijn afgesloten worden de financiële effecten voor deze uitkeringsjaren betrokken bij het opstellen van de jaarstukken 2012, samen met de gevolgen voor het uitkeringsjaar 2012 zelf.

2.1 De bestuursrapportage is het aangewezen moment om de effecten 2013 te verwerken

In het voorjaar van 2013 wordt informatie aan de gemeenteraad gegeven over de stand van de uitvoering van de nu nog vast te stellen begroting 2013. Via een begrotingswijziging worden de effecten in de begroting verwerkt. De informatie rond de algemene uitkering vanuit deze circulaire wordt daarbij meegenomen.

3.1 In het voorjaar van 2013 wordt de meerjarenbegroting geactualiseerd

Als voorloper op de programmabegroting 2014-2017 wordt in de voorjaar van 2013 ten behoeve van het college een eerste doorkijk op de financiële ontwikkelingen na 2013 gegeven. De meest recente vanuit deze circulaire worden daarbij dan meegenomen.

Kanttekeningen

Nvt.

Advies adviesorganen

Nvt.

Communicatie en burgerparticipatie

Nvt.

Financiële toelichting algemeen

Aandeel rijksbezuinigingen 2013 ev jaren

In de juni circulaire waren de gevolgen van het landelijke voorjaarsoverleg (begrotingsakkoord) verwerkt. In dit akkoord zat een bezuinigingspakket van bijna 12 miljard. Een deel hiervan werkt door in het gemeentefonds. Nu de rijksbegroting is verschenen kan de doorwerking naar het gemeentefonds opnieuw worden berekend. Hierna een overzicht van de geplande accessen in de komende jaren vanuit de septembercirculaire en de verschillen ten opzichte van de junicirculaire waarop de gemeentebegroting 2013 is gebaseerd. Bedragen x € 1 miljoen.

Accresramingen 2012-2017

Uitkeringsjaar	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Stand september-circulaire 2012	244 N	177 N	691 V	127 V	564 V	443 V
Stand juni-circulaire 2012	342 N	69 N	571 V	164 V	506 V	343 V
Vershil	98 V	108 N	120 V	37 N	58 V	100 V
Cumulatief verschil	98 V	10 N	110 V	73 V	131 V	231 V

De accresraming 2012 valt ten opzichte van de stand juni-circulaire positiever uit. Dit is vooral het gevolg van een toename van de netto gecorrigeerde rijksuitgaven, de grondslag van het accres. Het accrespercentage is verbeterd van -2 procent naar -1,4 procent. Het gaat om een bedrag van ongeveer € 98 miljoen. Overigens geldt dat in de loop van het jaar vaak nog onderuitputting ontstaat. Hierdoor kan het accres 2012 nog naar beneden bijgesteld worden.

De accresraming 2013 valt negatiever uit ten opzichte van de juni-circulaire. Dit is onder andere het gevolg van hogere dividendontvangsten van het rijk 2013, waardoor de grondslag van het accres juist afneemt. Bovendien worden in 2013 nu minder uitgaven verwacht dan ten tijde van de juni-circulaire. Het accrespercentage 2013 verslechtert van -0,4 naar -1,0 procent.

Het hogere accres in 2014 hangt samen met een aantal pieken in de uitgaven voor infrastructurele projecten van het rijk. Eventuele maatregelen van een volgend kabinet voor de jaren 2014 en verder hebben zeer waarschijnlijk ook effect op de ontwikkeling van het accres. De raming van de accessen vanaf 2014 is daarom nog vrij onzeker.

Verhoging van de BTW

In het pakket rijksmaatregelen zit ook de maatregel van verhoging van het BTW-tarief met 2%. Dit leidt voor de gemeenten in grote lijn niet tot een extra last, omdat gemeenten de BTW via het BTW compensatiefonds gecompenseerd krijgen. In de juni-circulaire was nog geen rekening gehouden met een mogelijke compensatie die de diverse ministeries krijgen voor de BTW-stijging. Via de september-circulaire is deze compensatie nu wel meeberekend (€ 350 miljoen in 2013). De omvang van het gemeentefonds gaat daardoor automatisch mee omhoog (trap op). Dit laatste is echter een voor het rijk niet bedoeld effect, waardoor er weer een nieuwe maatregel (korting) op het gemeentefonds tegenover komt te staan, die het effect op het gemeentefonds moet neutraliseren. De korting voor het gemeentefonds bedraagt € 64,7 miljoen.

Het uitkeringsjaar 2010

Alle maatstaven die landelijk voor de verdeling van de WMO-uitkering van belang zijn, zijn nu definitief. Voor de Brummense WMO-uitkering betekent dit nog een verhoging met € 2.356, waarmee de totale WMO-uitkering uitkomt op een bedrag van € 2.132.896. Bij het opmaken van de jaarstukken 2012 zal dit bedrag aan de WMO reserve worden toegevoegd.

Totale uitkering 2010 obv de september-circulaire	€ 18.110.238 V
Voorgaande berekening	€ 18.107.882 V
	Voordeel € 2.356 V
Ten gunste WMO reserve via de jaarstukken 2012	€ 2.356 N
	€ 0

Het uitkeringsjaar 2011

Bij de verdeling van de WMO gelden is oa. de uitkeringsmaatstaf "huishoudens met een laag inkomen" geactualiseerd. In Brummen is er sprake van een daling van met name deze maatstaf, waardoor ook de WMO-uitkering is gedaald. Deze daling, met € 53.052, wordt bij het opmaken van de jaarstukken 2012 ten laste van de WMO reserve gebracht.

Ook bij de "reguliere" algemene uitkering is de uitkeringsmaatstaf "huishoudens met een laag inkomen" onderdeel van de berekening. De daling van het Brummense aantal heeft daarom ook hier negatieve gevolgen en wel voor een bedrag van ruim € 67.000. Daarnaast levert de ontwikkeling van de landelijke uitkeringsbasis (aantal inwoners, woonruimten etc.) nog een nadeel op van bijna € 12.000.

Totale uitkering 2011 obv de septembercirculaire	€ 17.582.619 V
Voorgaande berekening	€ 17.714.595 V
	Nadeel € 131.976 N
Ten laste WMO reserve via de jaarstukken 2012	€ 53.052 V
Nadeel voor het resultaat van de jaarstukken 2012	€ 78.924 N

Het uitkeringsjaar 2012

Zoals hierboven bij het onderdeel accresramingen al is aangegeven is het landelijke accres ten opzichte van juni 2012 € 98 miljoen hoger uitgevallen. Voor de Brummen uitkering betekent dit een voordeel van ruim € 94.000.

De daling van het aantal huishoudens met een laag inkomen in 2011 werkt ook door naar 2012 en de jaren daarna. Nadeel in 2012 is bijna € 47.000.

Het lagere niveau van de WMO uitkering werkt natuurlijk ook door naar volgende jaren. Omdat nu de definitieve loon- en prijscompensatie is verwerkt is het nadeel lager dan in 2011. Het te verwerken nadeel ten laste van de WMO-reserve is bijna € 35.000.

De decentralisatie uitkering Centra voor Jeugd en Gezin (CJG) is voor 2012 vastgesteld op € 443.510, € 2.156 lager dan tot nu toe bekend was. Het nadeel wordt in mindering gebracht op het betreffende uitgavenbudget.

Totale uitkering 2012 obv de septembercirculaire	€ 17.875.532 V
Voorgaande berekening	€ 17.865.185 V
	Voordeel € 10.347 V
Ten laste WMO reserve via de jaarstukken 2012	€ 34.898 V
Ten laste van het uitgavenbudget CJG	€ 2.156 V
Voordeel voor het resultaat van de jaarstukken 2012	€ 47.401 V

Het uitkeringsjaar 2013

In het overzicht van de accresramingen is af te lezen dat het accres 2013 € 108 miljoen lager uitvalt dan in de juni-circulaire was aangegeven. Wat verder vanaf 2013 een rol speelt is de verhoging van de Btw. naar 21%. Als gevolg hiervan wordt het gemeentefonds vanaf 2013 gekort met € 64,7 miljoen. Beide effecten tezamen leveren voor Brummen in 2013 een nadeel op van ruim € 82.000.

De daling van het aantal huishoudens met een laag inkomen in 2011 werkt door naar 2013 en levert een nadeel op van ruim € 46.000.

De integratie-uitkering WMO en de decentralisatie-uitkering CJG zijn € 2.513 respectievelijk € 16.199 hoger dan in de begroting 2013 is geraamd. Beide bedragen komen ten gunste van de betreffende uitgavenbudgetten.

Vanwege een wijziging in de manier van verstrekken van de kinderopvangtoeslag voor doelgroepouders wordt de algemene uitkering met ingang van 2013 met € 40 miljoen structureel verlaagd.

Doelgroepouders (ouders die aan een traject naar werk deelnemen van de gemeente of het UWV, een studie volgen of als verplichte inburgeraar een inburgeringscursus volgen bij een geregistreeerde instelling) ontvangen op dit moment een deel van de kinderopvangtoeslag van de gemeente of het UWV. Met ingang van 2013 zal de Belastingdienst voortaan de gehele toeslag voor doelgroepouders uitkeren. Omdat de rol van gemeenten in de uitbetaling van de kinderopvangtoeslag komt te vervallen, zal het eerder toegekende budget voor de uitkeringslasten weer uit het gemeentefonds worden gehaald.

Voor Brummen betekent dit een lagere uitkering van ruim € 34.000. Voor het grootste deel kan dit nadeel worden gedekt door de betreffende uitgavenbudgetten te laten vervallen.

Totale uitkering 2013 obv de septembercirculaire	€ 17.484.229 V
Voorgaande berekening	€ 17.624.607 V
	Nadeel € 140.378 N
Ten gunste WMO reserve	€ 2.513 N
Ten gunste van het uitgavenbudget CJG	€ 16.199 N
Ten laste van het uitgavenbudget kinderopvangtoeslag (630/669)	€ 31.168 V
Nadeel voor het resultaat van de begroting 2013 via 1 ^e Burap 2013	€ 127.922 N

De uitkeringsjaren na 2013

Gelet op de onzekerheden rond de effecten van de Kabinetvorming op de ontwikkeling van de uitkering heeft de berekening van de uitkering voor de jaren na 2013 op dit moment maar een beperkte waarde. Hieronder een indicatie van de uitkering 2014 tot en met 2016 met daarachter de afwijking van de berekening die is opgenomen in het meerjarenperspectief bij de programmabegroting 2013-2016.

2014	€ 17.855.000, € 28.000 voordeliger;
2015	€ 17.800.000, € 54.000 nadeliger;
2016	€ 18.250.000, € 44.000 nadeliger.

Overige ontwikkelingen/mededelingen

Overheveling AWBZ naar WMO

Ten aanzien van de voorbereiding overheveling AWBZ is op rijksniveau de afspraak gemaakt dat de al beschikbaar gestelde gelden beschikbaar blijven, ook al gaat de invoering in ieder geval niet in per 2013. Mocht een nieuw kabinet helemaal van de overheveling afzien, dan zal het rijk de gelden van voorbereiding via het gemeentefonds weer terug halen. Het financiële risico van wel gemaakte voorbereidingskosten voor een overheveling die misschien niet doorgaat wordt daarmee op het bordje van de gemeente gelegd.

Herijking en herverdeling Gemeentefonds.

De herijking van het gemeentefonds staat voorlopig gepland om per 2014 in te gaan. Wat hiervan de gevolgen voor de Brummense uitkering zijn is nu nog niet te zeggen. Dus een risico-post in positieve- of negatieve zin.

Wet Houdbare overheidsfinanciën

In september is het wetsvoorstel Houdbare overheidsfinanciën aan de Tweede Kamer aangeboden. In het wetsvoorstel wordt geregeld dat medeoverheden (gemeenten, provincies en waterschappen) een gelijkwaardige inspanning moeten leveren in het kader van het respecteren van de Europese begrotingsdoelstellingen. Over deze inspanningen wordt aan het begin van een kabinetsperiode bestuurlijk overleg gevoerd tussen het Rijk en de medeoverheden.

In het wetsvoorstel wordt gestuurd op een macronorm (=landelijke norm) voor het EMU-saldo van de medeoverheden gezamenlijk. Zo wordt voorkomen dat het toezicht zich richt op de individuele gemeente, provincie of waterschap. Het voorkomt ook dat de individuele referentiewaarde voor het EMU-saldo van een medeoverheid als een knellende norm gaat werken. Voor wat betreft het toezicht op het EMU-saldo wordt volstaan met monitoring en toezicht op macroniveau. Toch is het zo dat de individuele referentiewaarde een aanknopingspunt kan bieden als medeoverheden maatregelen moeten nemen vanwege een (dreigende) overschrijding van de macronorm voor het EMU-saldo. Het Rijk zal ter ondersteuning van de medeoverheden de nodige informatie verschaffen over de ontwikkeling van het macro EMU-saldo gedurende het jaar.

In de septembercirculaires voor het gemeente- en het provinciefonds worden gemeenten respectievelijk provincies geïnformeerd over hun individuele referentiewaarden. De individuele medeoverheden (gemeenten, provincies en waterschappen) verstrekken namelijk jaarlijks begrotingsinformatie over het EMU-saldo aan het CBS, via de zogenoemde EMU-enquête. Deze wordt jaarlijks voor 15 november aan-geleverd en bevat gegevens over het lopende begrotingsjaar en de twee jaren daarop volgend. Het CBS heeft aan het einde van het betreffende jaar een voorlopig landelijk beeld van het EMU-saldo medeoverheden van de komende twee jaar. Als hieruit blijkt dat de macronorm voor het EMU-saldo overschreden wordt, zullen de gemeenten, provincies en waterschappen hierover en over het individuele EMU-saldo worden geïnformeerd. Gemeenten, provincies en waterschappen zullen op basis hiervan maatregelen moeten nemen. De individuele referentiewaarden en eventuele overschrijding daarvan bieden hiervoor aanknopingspunten. Als in de aanloop naar het Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen (Bofv) in het voorjaar blijkt dat ondanks de getroffen maatregelen nog steeds een overschrijding dreigt van de macronorm voor het EMU-saldo van de medeoverheden, is dit onderdeel van het bestuurlijk overleg met de medeoverheden.

De normen en referentiewaarden 2013 en het Brummense EMU saldo

Maximaal EMU tekort medeoverheden 2013	0,50 % Bruto Binnenlands Product (BBP)
Aandeel gemeenten in dit tekort in 2013	0,38 %
In geld is dat (x €1.000)	€ 2.364.493
Maximaal aandeel Brummen obv begroting 2012 (x € 1.000)	€ 1.680
Geraamd EMU tekort Brummen 2013 (x € 1.000)	€ 6.197 (pagina 65 van de programma-begroting 2013-2016)

Het bovenstaande overzicht geeft aan dat als er, op landelijk niveau, aanleiding is om tot beperking te komen, hierbij zeker ook naar Brummen zal worden gekeken.

Bijlage(n) ter informatie

1. Septemercirculaire 2012 gemeente en provincie (kenmerk 12.007063).